

Ciechanów, dnia 17 marca 2023 r.

**Informacja o realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej oraz stanie
bezpieczeństwa sanitarno-weterynaryjnego na terenie powiatu
ciechanowskiego w roku 2022**

Zadania, organizację, tryb działania oraz zasady finansowania Inspekcji Weterynaryjnej określa ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2629, 2727). Zgodnie z tą ustawą Inspekcja Weterynaryjna wchodzi w skład niezespólonej administracji rządowej na terenie powiatu i realizuje zadania, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, z zakresu:

- 1) ochrony zdrowia zwierząt;
- 2) bezpieczeństwa:
  - a) produktów pochodzenia zwierzęcego,
  - b) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym,
  - c) przywożonych produktów złożonych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2017/625.

Inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych;
  - 1a) badania kontrolne zakażeń zwierząt;
- 2) monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe:
  - a) u zwierząt,
  - b) w produktach pochodzenia zwierzęcego,
  - c) w żywności złożonej znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym,
  - d) w paszach;
- 3) badanie zwierząt rzeźnych, produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności złożonej,
- 4) przeprowadzanie:
  - a) kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych, kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu przestrzegania wymogów w zakresie określonym w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego,
  - d) kontroli wyrobów do diagnostyki in vitro stosowanych w medycynie weterynaryjnej,
  - e) kontroli działalności hodowcy, dostawcy i użytkownika prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym w zakresie:
    - utrzymywania zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych,

- prowadzenia ewidencji zwierząt,
- przeprowadzania doświadczeń;
- 5) sprawowanie nadzoru nad:
  - a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym przy ich produkcji i wprowadzaniu na rynek, w szczególności nad wymaganiami weterynaryjnymi w sprzedaży bezpośredniej, rolniczym handlu detalicznym oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej,
  - aa) bezpieczeństwem żywności złożonej, zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym,
  - b) wprowadzaniem na rynek zwierząt, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych,
  - c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego,
  - d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego i jaj wylęgowych drobiu,
  - e) obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych,
  - f) wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,
  - g) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,
  - h) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
  - i) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie;
- 6) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych:
  - a) u zwierząt,
  - b) w wydzielinach i wydalinach zwierząt,
  - c) w tkankach lub narządach zwierząt,
  - d) w produktach pochodzenia zwierzęcego,
  - e) w żywności, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b,
  - f) w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt,
  - g) w paszach;
- 7) prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej;
- 8) przyjmowanie informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych oraz o paszach od organów Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych – w zakresie kompetencji tych inspekcji, a także ocena ryzyka i stopnia zagrożenia spowodowanego niebezpiecznym produktem żywnościowym lub paszą, a następnie przekazywanie tych informacji do kierującego siecią systemu RASFF.

Organem Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu ciechanowskiego jest Powiatowy Lekarz Weterynarii w Ciechanowie, który wykonuje swoje zadania przy pomocy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii mieszczącego się w Ciechanowie przy ul. Letniej 17.

Powiat ciechanowski charakteryzuje się występowaniem dużej ilości gospodarstw rolnych oraz dużych i małych zakładów zajmujących się produkcją lub przetwórstwem żywności pochodzenia zwierzęcego, a żywność produkowana na terenie naszego powiatu trafia na rynek krajowy, europejski oraz światowy.

W ostatnich latach na terenie Polski występuje wiele przypadków chorób zakaźnych zwierząt. Dlatego też szczególnie ważne jest przestrzeganie wymagań weterynaryjnych, aby ochronić stada na terenie powiatu przed zakażeniami oraz zapewnić bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego trafiającej do konsumenta. Bezpieczeństwo sanitarno-weterynaryjne powiatu opiera się głównie na świadomości i rzetelności producentów żywności i innych podmiotów uczestniczących w którymkolwiek z etapów w łańcuchu dostaw żywności, a także od hodowców utrzymujących zwierzęta nie przeznaczone do produkcji żywności. Zależy także od sprawnego działania Inspekcji Weterynaryjnej sprawującej nadzór nad działalnością tych podmiotów.

PODMIOTY POD NADZOREM

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Ciechanowie w roku 2022 sprawował nadzór m.in. nad :

- 1947 stadami utrzymującymi 53 054 szt. bydła, (2039 stad, 52 587 zwierząt w 2021)
- 256 stadami utrzymujących 60 383 szt. świń, (394 stad, 52431 zwierząt w 2021)
- 10 stadami utrzymującymi 121 owiec,
- 29 gospodarstwami utrzymującymi 133 kóz,
- 235 pasiekami w których jest 5319 pni pszczelich,
- 2 fermami gęsi (11 300 zwierząt), 11 fermami brojlerów gatunku kura (101 kurników), 1 zakładem odchowu kur hodowlanych oraz 1 zakładem wylęgu drobiu (kurcząt brojlerów), 2 schroniska dla zwierząt, 6 hodowlami psów,
- 14 podmiotami zajmującymi się obrotem zwierząt w tym 5 punktami skupu zwierząt i 9 podmiotami skupującymi zwierzęta bez wykorzystania obiektów,
- 5 podmiotami zajmującymi się wykorzystywaniem materiału biologicznego, 1 centrum unasienniania zwierząt, 17 punktami kopulacyjnymi,
- 15 podmiotami prowadzącymi transport zwierząt (w tym 1 powyżej 8 godzin)

Na terenie powiatu znajduje się też 6 zatwierdzonych zakładów do produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym rzeźnie, zakłady rozbioru mięsa białego, zakłady rozbioru mięsa czerwonego, zakłady przetwórstwa mięsa, 2 zakłady mleczarskie.

Dodatkowo PLW w Ciechanowie sprawuje nadzór nad podmiotami zarejestrowanymi działającymi w sektorze żywności pochodzenia zwierzęcego t. j. :

- 51 podmiotami transportującymi produkty pochodzenia zwierzęcego,
- 9 podmiotami pośredniczącymi w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego,
- 6 kołami łowieckimi z siedzibą w naszym powiecie pozyskującymi dziczyznę,
- 18 podmiotami prowadzącymi t.z. sprzedaż bezpośrednią,
- 39 podmiotami prowadzącymi rolniczy handel detaliczny,
- 6 podmiotami prowadzącymi t.z. działalność marginalną, ograniczoną, lokalną (MOL),
- 1 punktem skupu dziczyzny,
- 3 punktami odbioru mleka oraz siary,
- 732 gospodarstwami wprowadzającymi mleko do obrotu.

Pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ciechanowie znajdują się także 3 wytwórnie pasz i materiałów paszowych dla zwierząt, jeden z największych i najnowocześniejszych zakładów przetwarzających uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego kat. 3, który w razie potrzeby częściowo może być przekształcany do przetwórstwa uppz kat. 2. Nadzorowane są także podmioty zajmujące się obrotem pasz (49 podmiotów), transportem pasz (16 podmiotów), transportem uppz (15 podmiotów), 1 młyn (wspólny nadzór z PPIS), pośrednicy w handlu uppz (2 podmioty), 2 pośredników w handlu uppz oraz 3155 gospodarstw paszowych.

ZATRUDNIENIE

W inspektoracie zatrudnionych jest obecnie 6 lekarzy weterynarii (PLW, Z-ca PLW i 4 inspektorów weterynaryjnych), 7 inspektorów weterynaryjnych innych specjalności (wzrost zatrudnienia o 2 osoby), a także 4 pracowników ds. finansów, kadr, obsługi administracyjnej i biurowej, oraz kierowca i pracownik gospodarczy (1/2 etatu). Obsługę prawną Inspektoratu zapewnia zewnętrzna kancelaria prawna. Dodatkowo korzystając z art. 16 ustawy o *Inspekcji Weterynaryjnej*, PLW wyznaczał do różnych czynności 86 lekarzy weterynarii wolnej praktyki z naszego terenu jak i innych powiatów, a nawet województw.

OCHRONA ZDROWIA ZWIERZĄT

W roku 2022 Inspekcja Weterynaryjna w obszarze ochrony zwierząt oraz zdrowia zwierząt i IRZ przeprowadziła na terenie powiatu 931 kontroli. 41 z nich związanych było z przypadkami pogryzień ludzi przez zwierzęta i miało na celu wykluczenie wścieklizny u zwierząt. W związku z brakiem obowiązkowych szczepień psów przeciwko wściekliznie nałożono 8 mandatów na łączną kwotę 800 zł. W tej liczbie 425 kontroli odbyło się w 243 stadach świń oraz 170 kontroli w 170 stadach drobiu i dotyczyło przestrzegania wymogów bioasekuracji.

W roku 2022 przeprowadzono następującą ilość laboratoryjnych badań monitoringowych w kierunku wykrywania chorób zakaźnych zwierząt :

Nazwa choroby	Gatunek	Liczba przebadanych stad	Liczba przebadanych zwierząt
Pryszczyca	bydło	10	10
Ch. Pęcherzykowa świń	świnie	10	10
Klasyczny pomór świń	świnie	15	15
	dziki	X	27
Gruźlica bydła	bydło	405	10832
Bruceloza bydła	bydło	273	4844
Bruceloza kóz i owiec	owce, kozy	4	17
Enzootyczna białaczka bydła	bydło	273	4844
Choroba Aujeszky'go	świnie	170	3369
Wścieklizna lisów	lisy odstrzelone	X	41
	zwierzęta padłe	X	9
Choroba niebieskiego języka	bydło	4	28
	owce	0	0
IBR/IPV	bydło	2	14
Gorączka Q	bydło	2	14
	owce	0	0
ASF	świnie	X	X
	dziki odstrzelone	X	521
	dziki padłe, zabite	X	6
Grypa ptaków	drób	2	30
	ptaki dzikie	X	X

W 2022 r. na terenie powiatu nie stwierdzono żadnego przypadku ani ogniska chorób zakaźnych zwierząt zwalczanych z urzędu. Zablockowano jedno stado była z powodu dodatnich wyników testów w kierunku gruźlicy bydła, przeprowadzonych metodą tuberkulinizacji. Zwierzęta poddano zabiciu, pobrano próby narządów i węzłów chłonnych do badań mikrobiologicznych, które przesłano do PIW-PIB Puławy. Na podstawie otrzymanych wyników badań mikrobiologicznych oraz wyników testów metodą tuberkulinizacji porównawczej przeprowadzonych u pozostałych zwierząt w stadzie wykluczono wystąpienie gruźlicy bydła, a stado odblokowano.

Ponadto na terenie powiatu w roku 2022, w 2 fermach drobiu pobrano łącznie 4 próby urzędowe (2 pary okładzin na buty lub para okładzin na buty) w kierunku salmonelli drobiu. Dodatkowo kontrolowano pobieranie prób właścicielskich w stadach brojlerów. Hodowcy pobrali łącznie i przekazali do badań 1342 próby w kierunku salmonelli drobiu z kurników, w których hodowano łącznie ponad 37 mln kurcząt brojlerów. W całym 2022 roku nie stwierdzono dodatnich wyników badań w kierunku salmonelli. Salmonella drobiu jest chorobą podlegającą rejestracji, zaś jej niektóre szczepy ze względu na swój zoonotyczny charakter, podlegają zwalczaniu zgodnie z Krajowym Programem.

Na terenie powiatu nie stwierdzono również innych chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji.

Na terenie Polski stwierdzono w 2022 r. 36 przypadków wścieklizny, w tym na terenie województwa mazowieckiego aż 31 przypadków. Choroba wystąpiła u zwierząt dzikich, a kilka przypadków dotyczyło także zwierząt domowych. Na terenie powiatu ciechanowskiego nie odnotowano dotychczas tej choroby.

W celu zapobieżenia tej chorobie Inspekcja Weterynaryjna :

- przeprowadziła dwukrotnie szczepienia ochronne lisów metodą zrzutów z samolotów,
- udzielała informacji mieszkańcom powiatu,
- dystrybuowała ulotki informacyjne o sposobie zapobiegania chorobie, sposobie postępowania w przypadku napotkania zwierząt podejrzanych o chorobę lub też samej szczepionki dla lisów,
- przyjmowała informacje o podejrzeniu choroby i podejmowała działania w celu jej wykluczenia.
- prowadziła monitoring bierny występowania tej choroby na terenie powiatu.

Lekarze weterynarii na terenie powiatu zaszczepili łącznie 12106 psów i 539 kotów oraz 14 koni przeciwko wścieklicznie (wzrost ilości zaszczepionych zwierząt w stosunku do roku 2021) . Przeprowadzono także 41 postępowań w celu wykluczenia tej choroby.

W minionym roku IW na terenie całego kraju zaangażowana była również w zwalczanie i zapobieganie dalszemu wystąpieniu afrykańskiego pomoru świń. Na terenie kraju stwierdzono wystąpienie 14 (w 2021 r. – 124) ognisk tej choroby u świń i 2113 (w 2021 r. – 3214) przypadków u dzików. Na terenie naszego powiatu w roku ubiegłym nie stwierdzono żadnego ogniska i przypadku ASF. Cały powiat znajduje się aktualnie w strefie zagrożenia I ustanowionej przepisami Unii Europejskiej (strefa o najmniejszym stopniu zagrożenia). W celu zapobiegania wystąpienia tej choroby konieczne jest przestrzeganie przez wszystkich hodowców zasad bioasekuracji stad oraz przepisów dotyczących przemieszczania zwierząt między stadami, a także dotyczących rejestracji i identyfikacji trzody chlewnej. Dlatego stale podnosimy świadomość hodowców oraz staramy się przekonywać o

konieczności ich współpracy z lekarzami weterynarii. W tym celu IW dystrybuuje ulotki, a pracownicy PIW prowadząc kontrole w podmiotach nadzorowanych podnoszą świadomość w zakresie aktualnych wymagań weterynaryjnych.

W powiecie ciechanowskim w roku 2022 było 256 gospodarstw utrzymujących świnie (na początku 2021 – 394 gospodarstwa). Natomiast ilość świń na terenie powiatu wzrosła w ciągu roku do 60383 szt. Kiedy rozpoczynaliśmy kontrole bioasekuracji w systemie IRZ zgłoszonych było ok. 1654, utrzymujących ok. 50 tys świń. IW w celu zapobieżenia wystąpieniu ASF kontroluje przynajmniej 2 razy w roku wszystkie stada świń w celu weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących bioasekuracji. Zmieniła się struktura gospodarstw utrzymujących świnie, których jest zdecydowanie mniej natomiast pogłowie tych zwierząt na terenie powiatu zwiększyło się. Zdecydowanie poprawiło się zabezpieczenie gospodarstw przez wniknięciem wirusa. W wyniku kontroli spełnienia wymagań w zakresie bioasekuracji wydano jedynie 9 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień oraz 4 decyzje o zakazie utrzymywania świń.

NADZÓR NAD REJESTRACJĄ I IDENTYFIKACJĄ ZWIERZĄT

Przeprowadzono w tym zakresie:

- 87 kontroli planowanych IRZ (skontrolowano 85 w stad bydła, 1 stado kóz, 1 stado owiec). W gospodarstwach, w których stwierdzono nieprawidłowości nałożono mandaty karne, a stwierdzone uchybienia zostały usunięte.

Przeprowadzono także 86 kontroli planowanych w ramach wymogów wzajemnej zgodności (CC) (82 stad bydła, 4 stada świń), w tym Obszar A – 86 gospodarstw, obszar B – 27 gospodarstw, obszar C – 31 gospodarstw). Za nieterminowe zgłoszenia do ARiMR kupna, sprzedaży, urodzeń, padnięć zostały w raporcie naliczone punkty co skutkować może potrąceniem z dopłat bezpośrednich. Wyniki wszystkich kontroli zostały wprowadzone za pośrednictwem Platformy Aplikacyjnej (PA) do systemu i przekazane do ARiMR.

Dodatkowo przeprowadzono 8 kontroli interwencyjnych po kontrolach ARiMR. W 6 gospodarstwach zostały w raporcie naliczone punkty co skutkować może potrąceniem z dopłat.

Najczęściej spotykane nieprawidłowości dotyczyły:

- nieterminowego zgłaszania, urodzeń, upadków oraz przemieszczeń zwierząt lub braku takich zgłoszeń,
- niewłaściwego prowadzenia księgi rejestracji stada świń i bydła,
- braku prawidłowego oznakowania zwierząt.

Łącznie z zakresu identyfikacji i rejestracji zwierząt we wszystkich podmiotach nadzorowanych nałożono 114 mandatów karnych na kwotę 7850 zł.

OCHRONA ZWIERZĄT

Pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Ciechanowie w ramach zaplanowanych kontroli pod względem spełnienia minimalnych standardów utrzymywania zwierząt przeprowadzili łącznie 132 kontrole. Skontrolowano 98 stad bydła, 13 stad świń, 19 stad koni, 1 stado owiec i 1 stado kóz. Stwierdzone podczas kontroli uchybienia zostały niezwłocznie usunięte, w związku z tym nie wydawano decyzji nakazowych.

Przeprowadzono także 12 kontroli pozaplanowych. 6 kontroli doraźnych związanych było z pozyskaniem informacji o przypadkach sprzedaży w celu uboju, zwierząt w okresie okołoporodowym, pozostałe 6 związanych było ze skargami mieszkańców o niewłaściwych warunkach utrzymywania zwierząt. W wyniku tych kontroli nałożono 4 mandaty karne oraz wydano zalecenia pokontrolne, a następnie wyegzekwowano ich realizację. Rolników pouczono także, o zakazie sprzedaży, w celu transportu, zwierząt w okresie okołoporodowym. Hodowców poinformowano także, że w przypadku powtórzenia się tego typu uchybień, będą kierowane wnioski o ukaranie do organów ścigania.

W omawianym okresie skontrolowano także 3 rzeźnie pod względem dobrostanu zwierząt. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dobrostanu zwierząt.

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

W ramach nadzoru nad produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego przeprowadzono 372 kontroli, w 119 podmiotach, 29 spośród nich dotyczyły środków transportu do przewozu produktów pochodzenia zwierzęcego. Najczęściej stwierdzone uchybienia dotyczyły niespełnienia wymagań w zakresie:

- stanu sanitarnego pomieszczeń wykorzystywanych do produkcji żywności (w 22 podmiotach),
- sprzętu i wyposażenia (w 15 podmiotach),
- higieny osobistej pracowników (w 7 podmiotach),
- systemu HACCP (analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli) lub jego stosowania (w 8 podmiotach),
- zabezpieczenia zakładów przed szkodnikami i ich zwalczania (w 7 podmiotach),
- możliwości śledzenia i znakowania żywności (w 8 podmiotach),
- nie zachowania łańcucha chłodniczego (w 1 podmiocie),
- braku potwierdzenia badaniami właścicielskimi jakości wody wykorzystywanej do produkcji żywności (w 6 podmiotach),
- odpowiedniego zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (w 2 podmiotach),
- innych, specyficznych wymagań określonych w rozp. 853/2004 lub 852/2004.

W wyniku kontroli wydano 9 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, podjęcie określonych działań lub wdrożenie odpowiednich procedur. Wyegzekwowano wykonanie wszystkich nakazanych działań. Wydano także 1 decyzję administracyjną nakazującą wstrzymanie prowadzenia działalności do czasu usunięcia uchybień. Do dnia dzisiejszego podmiot nie usunął uchybień i nie wznowił prowadzenia działalności nadzorowanej.

W wyniku tych kontroli wystawiono 3 mandaty karne na łączną kwotę 1200 zł, oraz 9 decyzji na kary administracyjne na łączną kwotę 8100 zł.

W ubojniach zwierząt na terenie powiatu ubito celem pozyskania mięsa i poddano badaniu przedubojowemu i poubojowemu 11.907 szt. świń (w 2021 r. - 25.872 szt.), 41 szt. sztuk bydła (w 2021 r. 170 sztuk) oraz 226.588.228 sztuk drobiu (w 2021 r. - 174 353 472 szt.). Dodatkowo w gospodarstwach na terenie powiatu pod nadzorem IW poddano ubojowi na użytek własny 53 świnię oraz 1 cielę.

W ramach Krajowego programu badań kontrolnych obecności substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych w żywności pochodzenia zwierzęcego pobrano i zbadano 1063 próbek żywności. Dodatkowo poza planem krajowym, w celu weryfikacji badań właścicielskich, pobrano i zbadano 586 próbek żywności oraz 76 próbek na zlecenie PIW-PIB Puławy). Tylko w 2 przypadkach stwierdzono niezgodne wyniki badań (1 stwierdzono enzym fosfatazę którego obecność jest wskaźnikiem braku skuteczności pasteryzacji mleka, 1 stwierdzono przekroczenie nortestosteronu w mięsie wieprzowym). W przypadku wyników niezgodnych prowadzono kontrole, wdrażano nakazowe postępowanie administracyjne, w tym dotyczące wycofania żywności niespełniającej kryteriów bezpieczeństwa żywności.

PASZE I UTYLIZACJA

W sektorze paszowym skontrolowano 94 podmiotów, w których przeprowadzono łącznie 97 kontroli. W 3 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny pomieszczeń oraz stanu technicznego i sanitarnego wyposażenia, etykietowania pasz, braku legalizacji wag itp.. W wyniku stwierdzonych niezgodności nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł oraz wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień wydano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień oraz wyegzekwowano ich wykonanie.

W sektorze utylizacyjnym przeprowadzono łącznie 30 kontroli w 27 podmiotach (pozyskiwanie, przetwarzanie, obrót i transport). Stwierdzono 2 nieprawidłowości w 2 podmiotach, w zakresie :

- prowadzenia dokumentacji związanej z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego t.j. dokumentów handlowych towarzyszących uppz oraz rejestrów ,
- niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń w których przechowywane były uppz.

Wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie uchybień i wyegzekwowano ich wykonanie.

W ramach krajowego monitoringu pasz i wody do pojenia zwierząt pobrano i przebadano 53 próbki. Nie stwierdzono wyników niezgodnych. Dodatkowo pobrano 15 pozaplanowych prób urzędowych paszy i wody na obecność pestycydów, metali ciężkich, dioksyn i innych. Nie stwierdzono wyników niezgodnych.

NADZÓR NAD WYSYŁKĄ ZWIERZĄT I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

W roku 2022 Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził 32 kontrole przesyłek eksportowych żywych zwierząt z terenu powiatu ciechanowskiego do krajów trzecich, w ramach których wystawiono świadectwa zdrowia na 2.086.930 szt. eksportowanych zwierząt (pisklęta jednodniowe). Przeprowadzono także kontrole i wystawiono urzędowe świadectwa na 21 przesyłek liczących 3.210 ton ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego wysyłanych do krajów trzecich oraz 14 przesyłek liczących łącznie 260,85 ton produktów mlecznych z zakładów z terenu powiatu poza obszar UE.

Dodatkowo wystawiono 1360 zaświadczeń poświadczających spełnienie wymagań weterynaryjnych dla mięsa drobiowego eksportowanego do blisko 100 krajów świata, w oparciu o które urzędowi lekarze weterynarii sprawujący nadzór nad chłodniami składowymi, wystawiali świadectwa zdrowia dla mięsa wyprodukowanego w nadzorowanych przez nas zakładach.

Kontroli weterynaryjnej poddano także :

- 11 przesyłek liczących 1.371 szt. bydła z krajów UE na teren naszego powiatu,
- 11 przesyłek liczących 4.655 szt. świń z krajów UE na teren powiatu.

Urzędowi Lekarze Weterynarii z wyznaczenia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ciechanowie oraz pod jego nadzorem prowadzą także badanie/kontrole zwierząt przeznaczonych do rzeźni i w obrocie krajowym (głównie świń i drobiu wystawiając przy tym świadectwa zdrowia.

PODSUMOWANIE

Wyniki prowadzonych kontroli oraz badań pozwalają wysoko ocenić bezpieczeństwo weterynaryjne na terenie powiatu ciechanowskiego w 2022 r.

W ubiegłym roku w zakładach na terenie powiatu ciechanowskiego odbyło się kilka audytów służb weterynaryjnych krajów trzecich (Filipiny, Korea Południowa, Japonia), w obecności przedstawicieli Komisji Europejskiej i Głównego Inspektoratu Weterynarii. Prowadzone były też kontrole z ramienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii z/s w Siedlcach. Wyniki tych kontroli potwierdziły, że podmioty z ternu powiatu ciechanowskiego spełniają wymagania weterynaryjne UE oraz standardy niezbędne do prowadzenia eksportu do tych krajów. Wysoko oceniona została również organizacja nadzoru nad produkcją żywności oraz zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt realizowana przez Inspekcję Weterynaryjną.

Nie mniej jednak zagrożenie wystąpienia na terenie powiatu ciechanowskiego afrykańskiego pomoru świń, grypy ptaków, a także wścieklizny jest stale realne. Choroby te na terenie kraju nie zostały zwalczone. Ciągłe pojawiają się nowe przypadki ASF u dzików i świń, grypy ptaków u ptaków dzikich i hodowlanych, a także nowe przypadki wścieklizny u zwierząt. W dalszym ciągu cały obszar powiatu znajduje się w obszarze zagrożonym wystąpieniem ASF (strefa I). To wymaga stałego ścisłego nadzoru nad przemieszczeniami zwierząt z gatunków wrażliwych oraz prowadzenia działań prewencyjnych. Doświadczenia zdobyte w trakcie zwalczania ASF w roku 2019 i grypy ptaków w 2021 r. na terenie powiatu oraz dalsze systematyczne podnoszenie się świadomości rolników i przedsiębiorców, przekładające się na podnoszenie standardów związanych z bioasekuracją gospodarstw i innych podmiotów, pozwala jednak optymistycznie patrzeć w przyszłość.

W roku bieżącym Powiatowy Lekarz Weterynarii w Ciechanowie, w celu zapewnienia zdrowia publicznego systematycznie realizuje nałożone na Inspekcję Weterynaryjną zadania w zakresie ochrony zdrowia zwierząt i bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego.

Duża część działań IW skupiona jest nadal na monitorowaniu sytuacji względem ASF, grypy ptaków i wścieklizny. Na terenie powiatu planowane jest wprowadzenie wiosennych i jesiennych szczepień ochronnych lisów przeciwko wściekliznie. Realizowane są dotychczasowe programy monitoringowe chorób lub substancji niebezpiecznych. Prowadzone są kontrole podmiotów z przestrzegania wymagań weterynaryjnych w zakresie zdrowia i ochrony zwierząt, bezpieczeństwa żywności oraz pasz i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, a także tzw. warunkowości (dawniej wymogów wzajemnej zgodności). W związku ujawnionymi przypadkami transportu bydła nie mogącego się samodzielnie poruszać oraz w

okresie okołoporodowym, prowadzone są akcje informacyjne dotyczące możliwości prowadzenia ubojów zwierząt z konieczności w gospodarstwie, a także uboju na użytek własny. Prowadzone są kontrole krzyżowe podmiotów transportujących zwierzęta i zgłaszanych przemieszczeń. Każdy przypadek dostarczenia do rzeźni zwierząt leżących jest szczegółowo wyjaśniany.

Z wyrazami szacunku

lek. wet. Mariusz Dobosz
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Ciechanowie

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Ciechanowie
lek. wet. Mariusz Dobosz